

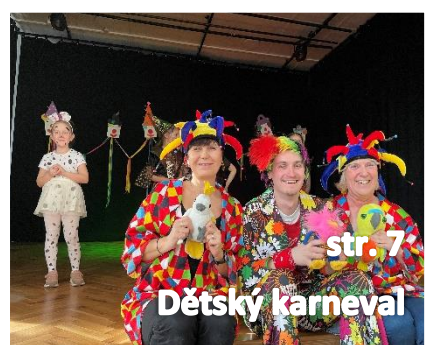

LISTY

obce Pohorří

Pálení čarodějnic, více na straně 6

str. 7
Dětský karneval

str. 2
Nový malotraktor

str. 10
Kalous ušatý

ÚVODNÍ SLOVO STAROSTKY OBCE POHOŘÍ

Vážení spoluobčané,

dovolte mi seznámit Vás s nejdůležitějšími aktivitami zastupitelstva a záměry obce pro nadcházející období.

Rostoucí ceny energií v průběhu uplynulého roku a všeobecný růst cen se dotýkají nás všech. I obec je nucena hledat cesty k lepšímu hospodaření s energiemi. Pracujeme na projektech, jejichž realizace by měla vést ke snižování energetické náročnosti budov v majetku obce a k dalším investicím do úsporného veřejného osvětlení. V rámci řešení energetických úspor a využití obnovitelných zdrojů energie obec plánuje pořízení fotovoltaických elektráren na střechy budov obecního úřadu a základní školy. V květnu byla na tento projekt podána žádost o poskytnutí dotace ze Státního fondu životního prostředí ČR. Již v předchozích letech došlo k částečné výměně osvětlení v obci. V investicích do pořízení úsporných LED světel s vyšší účinností a nižší spotřebou elektrické energie bychom chtěli nadále pokračovat. V letošním roce by měla být realizována výměna stožárů veřejného osvětlení v části obce ve směru od centra do Dobrušky. Očekáváme tak další zlepšení provozuschopnosti a zlevnění běžného provozu veřejného osvětlení. Zároveň se snažíme zachovávat dobu svícení, a to zejména z důvodu bezpečnosti našich občanů.

Se snahou o zajištění větší bezpečnosti v naší obci souvisí i nedávné umístění kamer na některých obecních budovách. K tomuto kroku bylo přistoupeno z důvodu ochrany osob, majetku a veřejného pořádku, za účelem prevence kriminality a zlepšení podmínek při případném odhalování pachatelů přestupků a trestných činů na území obce.

Mnozí z vás si jistě všimli, že k údržbě veřejného prostranství a zeleně v obci slouží nový malotraktor. Jeho využití je široké vzhledem k možnosti napojení různého příslušenství. Zastupitelé obce na únorovém zasedání schválili společně se zakoupením tohoto reverzního komunálního nosiče náradí i koupi šípové sněhové radlice. Obec tak získala kvalitní techniku pro zimní údržbu, která nahradí dosud využívané a letos již nefunkční zařízení pro úklid sněhu. Předpokládá se však využití pro celoroční údržbu obce i obecního lesa.

Současné jarní a blížící se letní měsíce jsou obdobím s největším počtem kulturních a společenských aktivit. Ráda bych opět při této příležitosti zmínila, jak velký přínos představuje pro život v naší obci fungování spolkového života a spolupráce jednotlivých spolků při konání akcí. Aktivitu pohořských spolků jsme měli možnost ocenit v tomto roce již při pořádání Pálení čarodějnic, tradiční Pohádkové návsi i Strašidelného reje. Všechny akce byly úspěšné a těšily se velké návštěvnosti dětí i dospělých. Poděkování patří všem, kteří obětují svůj volný čas a pro ostatní tyto akce organizují. Budeme se těšit, že obohatí kulturní a společenský život v obci i nadále.

Věřím, že zpříjemněním kulturního života budou během léta nejen již tradiční Pohořské hudební večery, pořádané v areálu přírodního kulturního střediska, ale i projekt Filmové léto 2023. S ním k nám v srpnu zavítá Kinematograf bratří Čadíků, společnost s pětadvacetiletou historií, která má vybudovanou pozici oblíbeného a široce vyhledávaného kulturně-filmového projektu.

Je před námi období prázdnin a dovolených. Dovolte mi popřát Vám všem krásné léto plné odpočinku, pohody, sluníčka a příjemných zážitků.

starostka obce Helena Suchánková

STRAŠIDLA NA HŘIŠTI

V pátek 12. května se na našem fotbalovém hřišti konala každoroční akce s názvem Strašidelný rej. Odpoledne plné soutěží a her přilákalo spoustu dětí, které si užily nezapomenutelné chvíle plné zábavy a strašidelných překvapení. Od začátku akce bylo jasné, že děti se nebudou nudit. Na rozlehlém hřišti byla připravena různá stanoviště, kde se děti mohly zapojit do soutěží a her. Ping-pong, kriket, slalom na koloběžkách, střelba z luku a hody šipek na zombie byly některé z aktivit, které čekaly na naše malé účastníky.

S příchodem setmění se však atmosféra začala měnit. Připravená stezka odvahy byla osvětlena svíčkami a loučemi, každé stanoviště skrývalo novou výzvu a strašidelné překvapení. Děti se odvážně vydaly na cestu a s napětím očekávaly, jaká strašidla potkají.

Bílá paní, rodinka Addamsových, smrtka, vřešticí jeptiška nebo strašlivý muž s motorovou pilou je jen část strašidel, která se skrývala na stezce. Na děti také čekalo vyšetření ve strašidelné ordinaci a také musely projít peklem. Všechna strašidla měla pro děti připravena úkol, který musely splnit. Odvážlivci museli překonat své strachy a vyřešit různé hádanky a úkoly. I přes prvotní leknutí děti předváděly statečnost a zároveň se skvěle bavily. Na konci stezky odvahy na ně čekal hrdinský okamžik.

Děti se podepsaly na strašidelný úpis, který hlídal děsivý čert. Úpis bude památkou celého Strašidelného reje. Kromě nezapomenutelného zážitku děti dostaly jako odměnu za svou statečnost a úsilí krásné medaile, které jim budou jejich odvalu připomínat. Celá akce se povedla a přicházející bouřka se naštěstí vyhnula. Děti si užily podvečer plný her a po setmění na stezce odvahy překonaly své strachy a ukázaly svou odvalu.

Poděkování patří i Lindě (Potraviny Tomáš) a společnosti Deva Nutrition, a.s. za sladké a zdravé odměny.

Za vaši účast děkují a na další rok se těší „vaše strašidla“.

Za TJ Pohoří - Denisa Růžičková

15. dubna náš sbor pořádal tradiční sběr železného odpadu. Všem, kteří nám železo věnovali, děkujeme. 30. dubna pořádala obec Pohoří ve spolupráci se spolky Pálení čarodějnic. Naši členové připravili velkou dřevěnou hranici a hlídali hořící oheň. V hasičském domečku v areálu bylo možné během akce zakoupit občerstvení a děti díky zahrádkářům dostaly zdarma malinovku a mohly si opéci špekáček. Akce se vydařila, počasí přálo a s hranicí shořela pouze připravená slaměná čarodějnice.

17. května zajistila Lenka Syterová v prostorách obecního úřadu pro členy zastupitelstva a SDH Pohoří školení první pomoci. Všichni přítomní se dozvěděli základní zásady poskytnutí první pomoci a také si mohli vyzkoušet resuscitaci na cvičné figuríně. 20. května se v Čánce

konala každoroční prověrka hasičské techniky našeho okrsku. Naše jednotka prověřila akceschopnost techniky a umístila se na 4. místě. Poté se naši muži zúčastnili i soutěže v požárním sportu, kde skončili druzí.

Do konce školního roku se budeme stále pravidelně scházet s dětmi na hasičském kroužku. Kvůli nestabilitě počasí kroužek až do konce dubna probíhal v tělocvičně. Od května již chodíme ven do přírodního kulturního areálu, kde mají děti možnost pracovat i s vodou a postupně cvičit požární útok.

Za SDH Pohoří Petra Vošlajerová

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

I v roce 2022 se v naší obci narodilo několik dětí, a tak jsme 23. května 2023 uspořádali vítání nových občánků.

Slavnostní akt opět proběhl na Obecním úřadě Pohoří. Přišli rodiče s vítanými dětmi, s nimi se zúčastnili i starší sourozenci a prarodiče. Na začátku zde vystoupily děti ze Základní školy Pohoří. Pásmo básniček a hru na flétnu s nimi nacvičila ředitelka, paní Eva Bělohlávková.

Starostka obce, Helena Suchánková, uvedla mezi občany Pohoří 5 dětí, a to **Janu Leporis, Rozálii Rambouskovou, Martina Bednáře, Martina Morávka a Amálii Schejbalovou.**

Rodiče dětí dostali pamětní knihu, květinu a finanční dar v hodnotě 5000 Kč. Přejeme novým občánkům mnoho štěstí do života a aby rostli k radosti svých rodičů.

Byli bychom moc rádi, kdyby všechny tyto děti zůstaly v naší obci a navštěvovaly pohořskou mateřskou a později základní školu.

ČARODĚJNICE UPÁLENA

Poslední den v dubnu. S tímto datem si nelze spojit nic jiného než tradiční Pálení čarodějnic. Proto se i letos sešli všichni čarodějové a čarodějnice v přírodním areálu. Na akci se podílelo několik obecních spolků a obecní úřad.

V areálu bylo pro děti připraveno občerstvení, které zajišťovali pohořští zahrádkáři. Děti si opékaly párky a dostaly oblíbenou malinovku. Klub přátel Pohoří organizoval lampionový průvod obcí a společně s Kulturní komisí obce Pohoří připravil pro děti soutěže s odměnami, aby byl vyplněn čas před zapálením hranice. Hasiči se tradičně postarali o bezpečné upalování oběti a hlídali spáleniště dlouho do noci.

Viktor Mervart

🍏 PO KRÁTKÉ PŘESTÁVCE SE VRÁTIL DĚTSKÝ KARNEVAL

Za krásného slunečného počasí, které prosvětlovalo sál místního pohostinství, se 18. března uskutečnil Dětský karneval. Děti v rozličných maskách se na něm mohly vydovářet po dvouleté pauze.

Na parketu se mimo jiné objevili superhrdinové, Zloba, Harry Potter a různá zvířata. I členové Klubu přátel Pohoří, kteří akci ve spolupráci s Obcí Pohoří pořádali, se na karneval velmi těšili a převlékli se za klauny.

Pro děti byly tradičně připraveny soutěže a pásma tanečků. Nechyběla ani bohatá tombola, z které si děti odnášely zajímavé výhry.

Jedinou malou změnou bylo obsazení tanečníků na pódiu, kteří dětem tanečky předváděli. Duo Viki a Tery odešlo do tanečního důchodu a nahradila je děvčata ze Základní školy Pohoří. Oblíbení tanečníci se ale nevytratil úplně, pomáhali se soutěžemi nebo se starali o hudební produkci, a jako překvapení na závěr odpoledne se na pódiu přece jen objevili a stříhli si s dětmi i rodiči taneček. Děti odcházely ze sálu veselé a spokojené po bezvadně stráveném odpoledni.

Za KPP Viktor Mervart

POZDRAV ZE ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Měsíc březen nám utekl jako voda. Užili jsme si jarní prázdniny a vrhli jsme se do další práce. Ve škole proběhlo školní kolo v recitaci, vítězové postoupili do okresního kola v Rychnově nad Kněžnou. I když nezískali umístění, nové zkušenosti se jim budou jistě hodit do dalších let.

Školní dny nám zpestřil „Modrý den“, kdy jsme stejnou barvu oblečení spojili s celoškolským projektem na téma modrá barva kolem nás. Modrá se tak prolнула celým vyučováním.

Žáci vymýšleli věty i celé příběhy s touto barvou, počítali slovní úlohy o modrých vajíčkách, v angličtině museli správně přečíst a namalovat modré předměty.

Ti starší se zaměřili na knihy, filmy a pohádky, které mají modrou barvu ve svém názvu, vyhledávali o nich informace a besedovali. Menší žáci si povídali o vodě a jejím koloběhu a vytvořili si skládanou knížečku o kapce vody. Nakonec jsme se společně vyfotografovali.

Od března do dubna probíhala každý týden ve škole „Školička pro předškoláky“, která měla za úkol ukázat předškolákům a jejich rodičům, co děti čeká při zápisu do 1. ročníku, a pomoci jim překonat obavy z nástupu do školy. Vyvrcholením naší činnosti byl zápis žáků do školy, který proběhl v příjemné atmosféře 26. dubna.

V květnu jsme se pobavili i poučili výchovným koncertem o Bohuslavu Martinů a ekologickým programem na téma vývoje a růstu rostlin. Oslavili jsme také Den Země, a to nejen projektovým dnem, ale i společným úklidem okolí školy. Nejstarší žáci podnikli vlastivědnou exkurzi do Hradce Králové, uvítali jsme malé pohořské občánky a také jsme se s vítězi naší školní přírodovědné soutěže zúčastnili Přírodovědné olympiády málotřídních škol v Potštejně.

Do konce školního roku nás toho ještě mnoho čeká: školní výlet, sportovní víceboj opět v Potštejně, loučení s páťáky... a potom dva měsíce zasloužených prázdnin.

Přejeme všem mnoho pohody a slunečných dní a těšíme opět na shledání v novém školním roce.

ředitelka ZŠ - Eva Bělohávková

ZPRÁVIČKY Z NAŠÍ ŠKOLKY

Březen patřil ve školce již tradičně návštěvě knihovny v Dobrušce, kam jsme s předškoláky společně vyrazili. Děti se seznámily s prostředím knihovny, plnily úkoly a zábavnou formou se dozvěděly, jak se mají ke knížkám chovat. Se zimou jsme se rozloučili vynášením Moreny a na konci března jsme s dětmi začali opět jezdit na plavecký výcvik do Nového Města nad Metují. Jezdí 19 dětí a plavání je moc baví. V rámci odborně zaměřených tematických komunitních setkávání jsme uspořádali pro rodiče dvě přednášky s odborníky. První přednáška byla se zástupci pedagogicko-psychologické poradny z Rychnova nad Kněžnou na téma Školní zralost a druhá s klinickou logopedkou Mgr. R. Stratílkovou na téma Logopedická prevence.

Pro rodiče s dětmi jsme připravili Velikonoční vyrábění, které si děti se svými rodiči užily a odnesly si na památku spoustu krásných výrobků. Po Velikonocích, které jsme si s dětmi prožili i ve školce, nás čekal výlet do Dobrušky na divadelní představení Příběhy včelích medvídků. Předškoláci navštívili ZŠ Pohoří, aby se seznámily s prostředím školy. Na konci dubna nás čekal Čarodějnický rej, na který si děti oblékly čarodějnické obleky, tancovaly na zahradě, plnily různé úkoly a na závěr na ně čekala zasloužená odměna.

Ve čtvrtek 4.5. proběhl zápis do MŠ. Bylo podáno 8 žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání na školní rok 2023/24.

Protože do školy odchází pouze 5 dětí (5 dětí má udělen odklad) a 1 dítě odchází z naší školky z důvodu stěhování, bylo pouze 6 volných míst. Z kapacitních důvodů mohlo být tedy přijato pouze 6 dětí.

V květnu nás mimo jiné navštívilo oblíbené divadlo Jójo s pohádkou Sarka a Farka, při které jsme se společně vydali na safari, paní Adamcová s projektovým dnem na téma Motýli a také jsme se společně vyfotili na závěr školního roku, abychom měli hezkou památku.

Po dlouhé době jsme mohli pro maminky konečně uspořádat besídku ke Dni matek a letos trochu netradičně. Děti předvedly tanečky, básničky, zazpívaly písničku a na závěr na maminky čekalo příjemné překvapení – wellness. Děti maminky česaly, masírovaly, prohlížely si s nimi portfólia svých výrobků, mohly se vyfotit ve foto koutku a na závěr na ně čekalo občerstvení, které si děti pro maminky připravily. Jsme moc rády, že se besídka podařila a doufáme, že si ji maminky užily.

Na konci května jsme společně s MŠ Rohenice vyrazili na výlet do ZOO Dvůr Králové nad Labem. Dětem se věnoval lektor, který si pro nás připravil komentovanou prohlídku se spoustou zajímavostí. Děti si výlet užily a dozvěděly se něco nového ze světa zvířat.

Po oslavě k MDD plné her a soutěží nás v červnu čeká slavnostní rozloučení s předškoláky a již tradiční přenocování předškoláků ve školce spojené s pirátskou stezkou.

O prázdninách bude mateřská škola uzavřena po dobu 5 týdnů (17.7.-18.8.2023). Během uzavření je díky OÚ naplánovaná rekonstrukce sociálního zařízení pro zaměstnance, protože současné sociální zařízení je v původním stavu.

Na závěr tohoto článku bych vám ráda za celý kolektiv MŠ popřála krásné léto a budoucím prvňáčkům radostný a bezproblémový vstup do ZŠ.

Ředitelka MŠ - Marcela Michlová

KALOUS UŠATÝ U ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Ve čtvrtek 18. května se objevilo mládě sovy, kalouse ušatého, na keřovité borovici u základní školy. Kalousi mají hnízdo na velké borovici vysoko v koruně. Rodiče mláděte byli nedaleko, ale samozřejmě se báli lidí, tak se nepřibližovali. Paní starostka usoudila, že mládě není na bezpečném místě, sedělo totiž příliš nízko nad zemí a celkem nekryté a bylo tak v dosahu koček, či jiných predátorů. Proto pan Milan Kubiček přijel se žebříkem a mládě jsme vysadili na větev borovice. Večer pak bylo slyšet pískání sov. Druhý den jsme se šli podívat a mládě bylo v pořádku, sedělo na stromě ještě o něco výše. Jeden z rodičů vykukoval mezi větvemi nahoře v koruně. Snad se tedy sovičkám podaří mláděta zdárně odchovat.

Kristina Balcarová

SOUHRN ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ OBCE POHOŘÍ V ROCE 2022

	veřejná síť		sběrný dvůr		OBEC POHOŘÍ CELKEM		
	množství	Kč	množství	Kč	množství	Kč	
TRÍDĚNÝ ODPAD	sklo	6,10 t	5 635 Kč	5,52 t	- Kč	11,62 t	5 635 Kč
	plasty	11,87 t	111 342 Kč	7,00 t	6 102 Kč	18,87 t	117 444 Kč
	nákup žlutých pytlů na svoz plastů			6250 ks	22 990 Kč	6250 ks	22 990 Kč
	papír	4,98 t	33 812 Kč	5,46 t	- Kč	10,44 t	33 812 Kč
	kov	0,15 t	676 Kč	1,53 t	- Kč	1,68 t	676 Kč
	elektro (svoz zdarma) ks nádob a spotřebičů			124 ks	- Kč	124 ks	- Kč
	textil (svoz zdarma)	3,13 t	- Kč	0,40 t	- Kč	3,53 t	- Kč
	jedlý olej (roční poplatek)	0,20 t	605 Kč	130,64 t	605 Kč	130,84 t	1 210 Kč
	nájem kontejnerů sklo, plast, papír, textil	12 ks	17 727 Kč	1 ks	1 200 Kč	13 ks	18 927 Kč
	stavební suť			8,04 t	5 156 Kč	8,04 t	5 156 Kč
	bioodpad			162,70 t	55 944 Kč	162,70 t	55 944 Kč
	nebezpečný odpad			0,98 t	21 528 Kč	0,98 t	21 528 Kč
	pneumatiky			1,39 t	7 064 Kč	1,39 t	7 064 Kč
	CELKEM tříděný	26,44 t	169 797 Kč	323,65 t	120 588 Kč	350,09 t	290 385 Kč
	objemný odpad			46,30 t	93 179 Kč	46,30 t	93 179 Kč
komunální odpad směsný	125,54 t	366 635 Kč			125,54 t	366 635 Kč	
NÁKLADY účtované sběrnými firmami CELKEM	151,97 t	536 432 Kč	369,95 t	213 767 Kč	521,93 t	750 199 Kč	
VÝNOSY	EKO-KOM odměna za zpětný odběr odpadů		133 204 Kč	9 780 Kč		142 984 Kč	
	tržba za odevzdaný kov			7 050 Kč		7 050 Kč	
	od občanů vybráno - poplatky za odpady		295 325 Kč	5 290 Kč		300 615 Kč	
	odměny EKOLAMP - světelné zdroje			4 000 Kč		4 000 Kč	
UHRAZENO CELKEM		428 529 Kč		26 120 Kč		454 649 Kč	
Rozdíl mezi UHRAZENO a NÁKLADY hradí obec Pohoří						295 551 Kč	

Ze sběrného dvora se v rámci zpětného odběru elektrospotřebičů odvedlo:

	ks	tun
Velké spotřebiče	43	
Chlazení (chladničky, mrazáky)	32	
Bojlery	3	
Televize a monitory	31	
Malé spotřebiče - volně	3	
Naplněné klece a bagy s malými spotřebiči	11	
Celkem	123	3,97 t
Baterie a drobné elektro - nádoba na OÚ	1	0,08 t
Celkem ks a tun	124	4,05 t

- Za uložení objemného a směsného komunálního odpadu na skládce Obec Pohoří platila 500 Kč/t. Tento poplatek se ovšem platí jen do stanoveného limitu váhy odpadu na občana. Jakmile je limit překročen, obec platí již navýšený poplatek, který v r. 2022 činil 900 Kč/t.
- **Pro rok 2022 byl pro obec Pohoří stanoven limit 131,86 t (190 kg / osoba x 694 osob) a překročili jsme ho celkem o 39,975 t.** K překročení došlo už ve 3. čtvrtletí. Do tohoto množství se započítává odvoz odpadu z popelnic občanů firmou Marius Pedersen i odvoz objemného odpadu ze sběrného dvora, což bylo 171,835 t celkem.
- **Průměrná cena skládkování v roce 2022 pro obec Pohoří vyšla na 593 Kč / t odpadu.** (131,86 t v ceně 500 Kč / t a 39,975 t v ceně 900 Kč / t)

Jak to bude dál s odpadovým hospodářstvím

- Do dalších let se limity mění, zpřísňují a zvyšují se i poplatky. V letošním roce je limit **180 kg směsného odpadu na občana**, základní poplatek ještě zůstává 500 Kč/t, při překročení stanoveného množství je navýšený na **1000 Kč/t**.
- Do roku 2029 se mají odpady odvážené na skládku snížit až na 120 kg na občana za základní sazbu 700 Kč/t a při překročení limitu by se platil navýšený poplatek až 1850 Kč/t.

Proto naléhavě prosíme, snažte se co nejvíce třídit a do popelnic dávat opravdu jen to, co už vytřídit nelze. Při zvyšujících se nákladech bychom se do budoucna nevyhnuli citelnému zdražování místního poplatku za odpady. V roce 2030 by měl být úplný zákaz skládkování odpadů.

Obecní úřad Pohoří

🍃 OTEVÍRÁNÍ SILNIC POD TAKTOVKOU POHOŘ GANGU

JAK ŠETŘIT VODOU A POMÁHAT PŘÍRODĚ

Opět přišlo léto, kdy se potýkáme s nedostatkem vody. Bohužel klima se mění celosvětově, problémy pocítuje i většina území České republiky a ani naše obec není výjimkou. O možných příčinách změn klimatu se diskutuje dlouho a je mnoho teorií. Těmi se zabývat nechci. Užitečnější je zaměřit se na to, jak změny zvládnout s co nejmenšími škodami, jak pomoci přežít přírodě a tím i nám samotným. My lidé se máme stále co učit. Naše společnost se stává stále více konzumní, chceme pohodlí, všeho dostatek a na dosah. Ale měli bychom svůj přístup změnit a snažit se využívat přírodní bohatství, a tím je i voda, šetrně.

Teče vám čistá, dokonce pitná voda vždy, když otočíte kohoutkem? Používáte ji nejen pro osobní hygienu, vaření, praní, ale i při úklidu v domácnosti, k zalévání zahrady, a mnozí dokonce pro napouštění bazénu? To je skutečně luxus, který si zdaleka nemůže dopřát každý. Jsou státy, kde musí jeden člověk vystačit s 5 litry vody na den, ale i takové, kde se blíží denní spotřeba k 1000 litrům vody. I když Česko patří se svými 120 litry vody na osobu na den ke státům s nižší spotřebou, neznamená to, že s ní nemusíme šetřit. A to nejen proto, že i cena vody stoupá, ale zejména proto, že obnovitelné zdroje pitné vody na celém světě klesají.

Na internetu v *Pozitivních zprávách* jsem se dočetla o zajímavé iniciativě s názvem *Zalej mě*. Zabývá se tím, aby jednou použitá, chemikáliemi, tukem či jinými nevhodnými látkami neznečištěná, voda neodtekla zbytečně pryč. **Místo do kanálu raději stromům!**

České domácnosti, které se zapojily, nasbírají denně až třicet litrů vody, kterou lze znovu využít například k zalévání veřejné zeleně. Iniciativa *Zalej mě* ve spolupráci s vývojářským studiem vytvořila interaktivní mapu zobrazující stovky tisíc stromů. Postupně se k programu připojují jednotlivá města a obce. Každý člověk, který se chce zapojit, si tak jednoduše najde strom, který akutně potřebuje vodu a může pomoci k jeho záchraně.

Během parných dní totiž hrozí stromům ve městech uschnutí už po několika týdnech. Správci městské zeleně ale nemají dostatečné kapacity ani potřebné množství vody, aby se o všechny postarali. Díky aplikaci **Zalejme.cz** se může městským zahradníkem stát každý. Využití navíc dostane voda, která by v domácnosti přišla vniveč.

„Denně spotřebujeme desítky litrů použitelné vody, která zbytečně odteče do kanálu. Například voda zbylá po mytí ovoce a zeleniny, vychladlá voda po vaření, odtočená voda z kohoutku či sprchy při čekání na teplou nebo zbytky nedopité vody a čaje,“ vysvětluje Michal Polanský, spoluzakladatel internetové platformy *Zalejme.cz*. Za sezonu podle něj může jediná domácnost nasbírat až 4 500 litrů vody bez mýdla, saponátů, tuku či soli vhodné k opětovnému využití. Toto množství přitom snadno pokryje potřeby několika menších stromů.

A tak si myslím, že i my v Pohoří bychom se měli zamyslet nad tím, jak hospodaříme s vodou. Ano, většina z nás se snaží zachytávat dešťovou vodu do nádrží a s tou pak zaléváme své zahrádky nebo napájíme zvířata. Ale často další vodou, tou kohoutkovou, opravdu zbytečně plýtváme.

Hospodaření s vodou v domě může zahrnovat například systém na zachycení dešťové vody a její využití na zalévání zahrady, úklid, ale i rozvedení k toaletě nebo k pračce. Vždy mi připadalo strašné, že většina lidí splachuje záchod pitnou vodou, když jí je takový nedostatek. Část vody odtékající z domácnosti, např. vodu ze sprch, van a umyvadel (tj. šedou vodu), lze recyklovat a tuto recyklovanou tzv. bílou vodu lze využít jako vodu provozní. Takový systém si ale nepořídí každý. Pokud si ho nemůžeme dovolit, k opětovnému využití vody nám postačí i obyčejný kbelík a nevy pustit vanu po sprchování či koupání do odpadu. Není to pohodlné jako zmáčknutí čudlíku nebo zatáhnutí za splachovadlo, ale ušetříme náklady na vodu a také vodu jako takovou. Malé znečištění, např. mýdlem či šamponem, nevádí většině rostlin, a tak lze vodu po koupání využít nejen ke splachování WC, ale i k zalití balkonových květin a neúžitkových rostlin či trávníku.

ŠETŘETE VODOU KAŽDÝ DEN

Zkuste se podívat na následující tipy, které mnohdy člověka ani nemusí napadnout a přitom pomohou.

OSOBNÍ HYGIENA

1. Při osobní hygieně nenechávejte vodu protékat! Vypněte vodu, než si namydíte ruce. Do odpadu by tak zbytečně odteklo 20 litrů vody za minutu. Poříďte si úsporný perlátor, který sníží průtok vody na 6 litrů za minutu.
2. Při čištění zubů používejte kelímek nebo alespoň zastavte vodu po dobu čištění. Jestliže vodu necháte téct po celou dobu čištění (což jsou v průměru 2 minuty), vyteče 18-20 litrů vody, zatímco kelímek obsahuje pouhé 2 decilitry.
3. Sprchujte se. Oproti koupeli ve vaně ušetříte až polovinu vody. Když se budete sprchovat každý den po dobu 5 minut místo napouštění vany, můžete ušetřit až 400 litrů za týden. Zkrátíte-li svoji sprchu o minutu až dvě – ušetříte až 600 litrů vody za měsíc. Ideální je zkrátit sprchu pod 5 minut (místo dlouhé sprchy je pak úspornější napuštění vany). Jestliže se sprchujete ve vaně, nenechte vodu jen tak odtéci do odpadu. Alespoň část vody z vany lze využít např. na spláchnutí toalety.
4. Zatímco čekáte, než poteče teplá voda, sbírejte čistou tekoucí vodu a použijte ji např. pro zálivku rostlin.
5. Vypněte vodu při mytí vlasů. Ušetříte až 150 litrů vody za měsíc.
6. Používejte úsporné sprchové hadice a perlátory na koupelnové baterie.
7. Pravidelně kontrolujte, zda neprotékají toalety, nekapou kohoutky a sprchy. Drobný únik nemusí být vidět, ani slyšet. Často pomůže přidání potravinářského barviva do nádržky - pokud se objeví v míse mimo spláchnutí, je třeba zkontrolovat netěsnosti. Během jedné hodiny může takto poškozenou toaletou odtéci až 80 litrů vody! A malý únik z kohoutku po kapkách může ve výsledku znamenat ztrátu 24 litrů vody, tj. 1 l/hod., což za rok činí téměř 9 m³.
8. Investujte do úsporného systému splachování WC, kdy lze zvolit splachování třemi nebo šesti litry vody. Snížení spotřeby pomůže i vložení PET lahve naplněné vodou do nádržky splachovadla. Každé spláchnutí pak ušetří zhruba stejný objem vody, jaký má PET lahev. Vyzkoušejte si ale, zda menší objem vody na spláchnutí obsahu toalety stačí.

PRANÍ PRÁDLA

1. Pokud to jde, pračku zapínejte, až když je plná a perte vždy s plným bubnem.
2. Velmi špinavé prádlo nejprve vykartáčujte, můžete ho předem i namočit, nemusíte pak používat dlouhý prací program. Využívejte různé programy pro různé druhy prádla. Na některé druhy oblečení jsou vhodnější kratší cykly s nižší spotřebou vody i energie. Pokud to s ohledem na znečištění prádla lze, a vaše pračka to umožňuje, používejte úsporný program.
3. Praní tmavého oblečení ve studenější vodě šetří objem vody, energii a navíc pomáhá vašemu oblečení zachovat si stálobarevnost.
4. Vybíráte novou pračku? Nevšímejte se pouze spotřeby energie, ale i spotřeby vody. Některé typy se od sebe mohou lišit spotřebou až 30 l na jeden prací cyklus.

MYTÍ NÁDOBÍ, KUCHYŇ, VAŘENÍ

Mytí nádobí a úklid spotřebovávají podobně velké množství vody jako osobní hygiena. Nejvíce úsporné je používání myčky nádobí. Mytím nádobí pod tekoucí vodou spotřebujete trojnásobek vody oproti mytí nádobí v napuštěném dřezu.

1. Při ručním mytí nádobí nenechávejte vodu téct. V ideálním případě napusťte jednu část dřezu vodou na mytí nádobí, druhou část používejte na oplachování. Mytím nádobí pod tekoucí vodou spotřebujete trojnásobek vody oproti mytí nádobí v napuštěném dřezu.
2. Používání myčky nádobí, a to nejen v případě úsporných programů, oproti ručnímu mytí šetří vodu. Spolu s postupujícími technologiemi navíc už nejen vodu, ale i energii.
3. Myčku pouštějte, až když je opravdu zaplněná. Pokud to vaše myčka umožňuje, upřednostňujte úsporný mycí program.
4. Pro běžný pitný každodenní režim si určete sklenici. Není třeba používat pro každé napití novou sklenici – menší množství nádobí znamená úsporu vody na mytí.
5. Hrnce a pánve nechte odmočit, mytí potom půjde snadněji. Není třeba drhnout pánve a hrnce pod proudem tekoucí vody. Připáleniny lze lépe odstranit, pokud je namočené posypeme sodou.
6. Ovoce a zeleninu k přípravě jídla omyjte společně v napuštěném dřezu nebo lépe v nádobě. Umývat každý kus pod tekoucí vodou je často zbytečné.
7. Vodu z mytí ovoce a zeleniny pak použijte pro zálivku pokojových rostlin.
8. Nepoužívejte tekoucí vodu pro rozmrazování jídla. Nejen kvůli vodě, ale i s ohledem na potravinu samotnou, je lepší postupné rozmrazování v lednici (např. přes noc). Pokud je nutné rychlejší rozmrazení použijte nádobu s teplou vodou.
9. V ideálním případě nainstalujte do blízkosti kuchyňského dřezu průtokový ohřívač vody. Nebudete pak potřebovat dlouhou dobu vodu odpouštět, než k vám doteče teplá. Ohřívač navíc snižuje i náklady na energii.
10. Abyste nemuseli odtáčet vodu, když chcete vodu studenou, napusťte raději větší množství vody do nádoby a dejte chladit do lednice.
11. Pokud ještě v kuchyni (nebo koupelně) nemáte pákovou baterii, pořídte si ji – zkrátí totiž dobu nastavování teploty vody. Páková baterie navíc ušetří až 30 % energie vynaložené právě na nastavování teploty vody.
12. Jídlo vařte v přiměřeném množství vody. Vyberte správnou velikost hrnce, větší objemy vody pak často nejsou potřeba.
13. Upustíte-li kostku ledu, nevyhazujte ji do dřezu. Dejte ji do květináče k pokojové květině.
14. Při úklidu v domácnosti (např. mytí podlahy) si vodu napusťte do kbelíku. Nemáchejte hadr pod tekoucí vodou. Navíc je třeba zvážit, zda nám pro úklid nebude stačit např. pouze dešťová (užitková) voda.

ZALÉVÁNÍ ROSTLIN A ZAHRADA

1. Pokud napouštíte vodu pro pokojové rostliny, je lepší ji nechat odstát, než čekat na vodu pokojové teploty. Během toho odtékají zbytečně litry vody do odpadu.
2. Pokud máte zahradu, je nejvhodnější pořídít sud nebo nádrž a chytat vodu dešťovou. Navíc měkká dešťová voda je pro rostliny vhodnější.

3. Zalévejte ráno nebo večer, kdy je menší výpar vody a rostliny vodu snáze využijí. Často kontrolujte hadici i její koncovku. Poškozenou hadicí mohou unikat litry vody. Zajímavým řešením může být i využití odpadní vody na podpovrchovou kapkovací závlahu.
4. Pokud se v horkém létě osvěžujete zahradní hadicí, udělejte to v místě, kde např. nejrychleji vysychá trávník. Odtékající voda tak bude znovu využita.

OSTATNÍ

1. Učte děti, aby po každém použití vypnuly kohoutek. Správné návyky se jim budou v budoucnu hodit.
2. Kontrolujte účty za vodu a v případě neobvykle vysoké spotřeby zkontrolujte netěsnosti a hledejte místa s možným únikem vody. Berte vodoměr jako věc, která vám může pomoci. Zkontrolujte i kohoutky na zahradě, příp. i těsnost hadic na zalévání – i zde se může voda ztrácet.
3. Při napouštění bazénu se může snadno stát, že zapomeneme vodu vypnout. Napouštění bazénu trvá i několik hodin, proto v tomto případě nejsou úniky vody kvůli zapomenutí nijak neobvyklé. Abychom zabránili škodám, je dobré mít jak monitoring spotřeby, tak speciální ventil, který je nainstalován na přívodu vody a který, v případě většího průtoku než je nastaveno, vodu zavře.
4. Pokud vlastníte bazén, je suché léto a je zakázáno použití vody pro zahradní bazény, respektujte toto rozhodnutí.
5. Při delším opuštění domácnosti nebo domu je lépe (preventivně) uzavřít přívod vody. Mnoho objektů bylo vytopeno během doby, kdy nebyl nikdo přítomen.

Způsobů, jak šetřit vodu je mnoho, ale každý z nich začíná u nás samých.

NEZAPOMEŇME NA ŽIVOČICHY

Pokaždé se v suchých letních měsících snažíme přírodě ulevit, jak jen to jde. Méně často sečeme trávu, aby lépe zadržela vlhkost. Naším domácím zvířatům zajistíme stinné místo a dostatek vody.

Ale co volně žijící živočichové? Jednou z možností, jak jim pomoci, je na zahradách, v parcích či u obecní zeleně, položit na zem misku s vodou a pravidelně ji obměňovat každý den. Drobní živočichové napájecí stanici rádi využijí.

Během veder nejvíce trpí mláďata rorýsů, kteří hnízdí v dutinách pod střechami domů a kvůli vedrům se tlačí u vletových otvorů a vypadávají ven. Je potřeba také dávat pozor na konve nebo různé nádoby na vodu, ze kterých se zvířata v nouzi o vodu snaží pít a hrozí jim utonutí.

Ježci, veverky, ptáci, čmeláci, včely a další se vám určitě odvděčí. Třeba tím, že budou požírat nepříjemný hmyz a slimáky, opylovat vaše rostliny nebo vám přinesou radost to, že je můžete pozorovat či poslouchat ptačí zpěv.

Kristina Balcarová

Zdroje:

- *Pozitivní zprávy: články „Místo do kanálu raději stromům. Voda z domácnosti poslouží při komunitním zalévání“ a „Sucho trápí malé i velké. Zvířata potřebují zprostředkovat přístup k vodě“*
- *Voda v domě.cz „40 + 1 drobnost, jak doma šetřit vodou“*

CO SVĚTLANA S NEONEM NAŠLI V LESE

LÉTO SE PŘEHOUPLO BLÍŽE PODZIMU. RÁNA UŽ BYLA CHLADNÁ A VEČER SE BRZY STMÍVALO, ALE PŘES DEN JEŠTĚ POŘÁD SVÍTILO A HEZKY HŘÁLO. BABÍ LÉTO SE LETOS OPRAVDU VYDAŘILO.

 Světлана A *Neon* SE PROTO ROZHODLI O VÍKENDU VYRAZIT NA VÝLET DO . CHYSTALI SE SBÍRAT PODZIMNÍ . NEON SE TĚŠIL HLAVNĚ NA BEDLY, KTERÉ SI PAK DOMA OBALÍ JAKO . SVĚTLANA SI ZASE CHTĚLA NATRHAT PÁR ČERVENÝCH , ABY SI Z NICH MOHLI UVAŘIT PROTI NACHLAZENÍ.

VYRAZILI HNED RÁNO, DO SI ZABALILI SVAČINU A . NA VZALI A MALÝ . KDYŽ JIM V ZBYDE MÍSTO, NASBÍRAJÍ I NĚJAKÉ A BUKVICE PRO LESNÍ ZVÍŘATA NA ZIMU. NA SVĚTLANA PŘIPRAVILA PLÁTĚNÝ .

V BYLO KRÁSNE. STROMŮ UŽ SE POMALU BARVILY DO . BYL TU KLID, TICHO A VZDUCH VONĚL. SLYŠELI JEN HLASY . Z KNÍŽEK VĚDĚLI, ŽE SE V LESÍCH NA ZIMU SDRUŽUJÍ SÝKORY, ŠOUPÁLCI, BRHLÍK LESNÍ A STRAKAPOUD.

MEZI VĚTVIČKAMI OBJEVILI PÁR S ROSY A V MRAVENIŠTI CHVÍLI POZOROVALI , JAK SE PILNĚ PŘIPRAVUJÍ NA ZIMU. NA MÝTINĚ POZDĚJI DOKONCE ZAHLEDLI . ZÁŘÍ JE TOTIŽ MĚSÍCEM JELENÍ ŘÍJE A TIHLE NAŠICH PŘEDVÁDĚJÍ SVOU SÍLU. KROMĚ A LESNÍCH PLODŮ S V LESE NAŠLI I NĚCO NEČEKANÉHO. BYLA TO . VZALI JI S SEBOU, PROTOŽE DO NEPATŘÍ. DOMA V NÍ VYMĚNILI , ALE POŘÁD NESVÍTLA, TAK JI ODNESLI NA A DALI DO KONTEJNERU **ekolamp**, KAM PATŘÍ, KDYŽ DOSLOUŽÍ. STEJNĚ JAKO OSTATNÍ VYSLOUŽILÉ ELEKTROSPOTŘEBIČE A .

A CO ZAJÍMAVÉHO JSTE V NAŠLI VY?

ekolamp

POHOŘSKÉ HUDEBNÍ VEČERY

**LÉTO
2023**

10.6.

VENDETTA

24.6.

**BRILLANT
BAND**

22.7.

FERAT

ČÍ JE TO VINA?

**VSTUP
ZDARMA**

19.8.

SONG

2.9.

TROP

VŽDY OD

20:00

PŘÍRODNÍ AREÁL POHOŘÍ

KULTURNÍ KALENDÁŘ

Uvedené termíny a akce jsou orientační, mohou se změnit.

datum	název akce	místo	pořadatelé
24.6.	BRILLANT BAND / Pohořské hudební večery (20:00)	PKS	Obec Pohoří
14.7.	Sportovní vinobraní	hřiště	TJ Pohoří
22.7.	FERAT + DC Band / Pohořské hudební večery (20:00)	PKS	Obec Pohoří
10.- 13.8.	LETNÍ KINO - Kinematograf bratří Čadíků (vždy po setmění)	PKS	Josef Čadík, Obec Pohoří
19.8.	SONG / Pohořské hudební večery (20:00)	PKS	Obec Pohoří
26.8.	Cyklovýlet	? km	KČT Pohoří
26.8.	Dožínky s country	Statek u Oubrechtů	Zahradkáři Pohoří
2.9.	TROP / Pohořské hudební večery (20:00)	PKS	Obec Pohoří
9.9.	PAŽĎA CUP – tenisový turnaj ve čtyřhře	hřiště	TJ Pohoří
10.9.	Posvícenský fotbal	hřiště	TJ Pohoří
16.9.	Turistický výlet: Žamberk	9 km	KČT Pohoří

Obec Pohoří se chystá pořádat akce zaměřené zejména na seniory. Pokud máte nějaký návrh, jakou akci bychom mohli uspořádat, pošlete svoje nápady na e-mailovou adresu: kultura@obecpohori.cz. Kulturní komise se ráda nechá inspirovat. Děkuje.

Obecní úřad Pohoří

+420 494 623 346
urad@obecpohori.cz

www.obecpohori.cz

Facebook stránka:
www.facebook.com/pohori

Čtvrtletník **Listy obce Pohoří** je vydáván Obecním úřadem Pohoří jako periodický tisk územního samosprávného celku. Vychází nákladem 300 ks. Sídlo vydavatele: obec Pohoří (okres Rychnov nad Kněžnou). Tyto listy jsou označeny jako vydání číslo **2 / 2023** a vychází dne **15. 6. 2023**. Evidenční číslo tisku: MK ČR E 24114. Vydavatel: Obec Pohoří, Pohoří 117, 518 01 Dobruška, IČO: 00275263